

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwumiesięczne 60 hal.

Na przesyłkę: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwumiesięczną wysyłkę do domu dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

nieopiewzowane nie podlegają opłacie pocatowej. — Rękopisów redakcja niezwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnieniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Admistracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej l. 7. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 40 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, Pasaj Hauptmann, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Lukes, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Rue de Trev. se. John F. Jones & Cie.

Nr. 56.

Kraków, środa dnia 6 lutego 1907 r.

ROK XV.

Aż teraz się policzymy.

Kto dotychczas nie stał, że tak powiemy, w samym środku i ognisku ruchu ludowego i nie był uczestnikiem walki, jaką między sobą staczały stronnictwa ludowe, ten nie może mieć wyobrażenia, jak właściwie stoją sprawy i jakie są siły stronnictw ludowych w kraju.

Sprawozdania po pismach radykalnych są zawsze nietylko stronnice, ale wprost z niesłychaną czelnością przekrecone i pełne kłamliwych przechwałek i fantastycznych obrazów.

Każde zgromadzenie ludowe wygląda w „Nowej Reformie“, „Kuryerze lwowskim“ „Naprzódzie“ i tym podobnych pismach jako sromotna kłaska centrowców, a jako tryumf socjalnej demokracji i ludowizmu, jak ruch ludowców trafnie nazwał chłop centrowiec, Michał Kabaj z Głębokówki.

Na tle tych sprawozdań „ludowizm“ jest w Galicji potęgą na wszystkich powiatach — a w rzeczywistości redukuje się do wielkiej błagi, do pewnego sprytu sporej dozy brutalności, zapożyczonej od socjalistów, a podniecanej zawsze alkoholem.

Prawdą jest co następuje: Ogromna masa, bo większość ludu jest jeszcze zawsze ciemną politycznie i bezpartyjną; uświadomionych a spokojnych większość jest centrową, a część mniejsza, w wielu wioskach redukująca się do kilku lub kilkunastu ludzi, to ci półinteligenci lub nawet ćwierćinteligenci, ludzie często najgorsze go kalibru, którzy na wsi odgrywają rolę „chłopów-arystokratów“ lub raczej rolę tej dawnej warcholskiej rzeszy szlacheckiej gotowej zawsze do bitki i wypitki — a także do „wyzyskania biedniejszych i ciemniejszych“ włościan. Ludowcy na zgromadzeniach nazywają swych mniej za możnych i mniej poradnych włościan braćmi, malują ich nędzę w najczarniejszych barwach, a po za zgromadzeniem przykładają do ich nędzy chciwą rękę, starając się uzyskać wpływ i cały ludowizm wyzyskać dla siebie samych.

Cienka ta warstwa szlachciców-ludowców, jako sprytniejsza, zuchwalsza i zamożniejsza zlatywała się na wypadek zwołania zgromadzenia z całego powiatu, a czasem i z dalszych stron usiłując zgromadzenia opanować, lub zagłuszyć je swoimi wrzaskami.

Czynić to mogła oczywiście tylko tam, gdzie zgromadzenie urządzono po raz pierwszy, albo gdzie zwołujący nie mieli dosyć sprytu i energii aby temu zawczasu zapobiedz.

Powolywała się ta banda zwykle też na ustawę o zgromadzeniach, której u nas nawet komisarze powiatowi dobrze nie znają i tłumaczą ją w ten sposób, że na zgromadzenie „publiczne“

każdy kto chce ma przystęp, choćby przychodził tam po to, aby je rozbijać.

W innych prowincjach Austrii tłumaczono ustawę o zgromadzeniach w ten sposób, że zgromadzenie publiczne pewnego stronnictwa lub stowarzyszenia, oznacza tylko to, że nie trzeba stronom czy członkom dawać kart zaproszeń; nie znaczy jednak „publiczność“ zgromadzenia bynajmniej, jakoby na zgromadzenie publiczne centrowców miał mieć wolny wstęp tak samo socjalista lub ludowiec. W myśl tego także zwykła ustawa pozwalała na zgromadzeniach wszystkich a więc i wyborczych, ustanawiać straż — i wykluczać ludzi innego obozu.

Nowa zaś ustawa o zgromadzeniach wyborczych wyraźnie postanawia, że wolno jest zwoływać zebrania, ograniczone do „wewnętrznej grupy wyborców“, zatem np. centrowców, a w takim razie nikt z wrogiego obozu nie jest uprawniony do udziału i gdyby się wcisnął, a przeszkadzał, może być przez przewodniczącego usunięty i gdy tego nie uczyni, podlega karze aresztu!

Jasny ten i niedwuznaczny przepis nowej ustawy, umożliwi dopiero teraz obliczanie właściwych sił stronnictw ludowych.

Potrzeba tylko, aby ludzie dobrej woli umieli korzystać z tej ustawy, a więc aby wszyscy zwolennicy Centrum ludowego zabrali się roztropnie i energicznie do pracy i zwołując zebrania, określali w myśl nowej ustawy „ściśle grupę wyborców“ dla której zwołują zgromadzenie. Na zbranie tedy centrowców nie mają prawa wcisnąć się gwałtem ludowcy ani socjaliści. Mogą zaś również korzystać z ustawy i zwoływać sobie swoje zgromadzenia, na które z pewnością centrowcy nie będą się spieszyć.

Jeżeli dodatkowo w określeniu grupy wyborców doda się i to, że zwołuje się wyborców, tej parafii, lub tej miejscowości“, to tembardziej socjalistycznym agitatorom z miast i ludowcom z innych dalszych stron zamknie się drogę do udziału i nie będą mogli wozami i kolejami ścigać się z całego powiatu dla rozbijania naszych zgromadzeń.

Tak więc oddzielią się wszędzie lewica i prawica policzymy nasze siły i zobaczymy potęgę ludowizmu w właściwym jego świetle, a skończy się okłamywanie społeczności.

Ruch polityczny w kraju.

Zgromadzenie Centrum lud. w Makowie.

Zgromadzenie Pol. Centrum lud. odbyło się dnia 2 lutego w Makowie. Lud tutejszy, spragniony pouczenia o sprawach politycznych, które go żywo obchodzić zaczynają, za prosił referenta pol. Centrum lud. na zgro-

madzenie, które mimo przeszkód z powodu wielkich śniegów odbyło się przy licznych współdziela w domu p. Klemensa Kaczmarczyka.

Zgromadzenie zagał p. Klem Kaczmarczyk, poczem zaproponował wybór przewodnictwa. Przewodniczącym obrano p. Antoniego Tatkę, zastępcą p. Józefa Matusika, a sekretarzem p. Stanaszka. Referent Cetrum p. Syc przedstawił w dłuższym przemówieniu ważność obecnej chwili z powodu nadania nowej reformy wyborczej i praw nadanych całemu ludowi. Objaśnił, na czym polega ta nowa ustawa, jakie ma znaczenie dla ogółu, i jakie nakłada na lud obowiązki przy wyborze nowych postów. Pouczył następnie zebranych o różnych stronnictwach w naszym kraju, uwydatnił różnice i dążności poszczególnych partyj, zwłaszcza ludowych. Ponieważ lud nasz polski jest szczerze katolickim, więc żaden program nie może znaleźć poparcia, który oprócz realnych postulatów nie obejmuje także ochrony wiary ludu. To też referent przedstawił jasno program P. C. L., a zgromadzenie jednomyślnie zgodziło się popierać stronnictwo Centrum lud. oparte na zasadach chrześcijańskich.

Zabrał głos jeszcze p. Józef Matusik, który omawiał wydawnictwo lud., ostro krytykując „Przyjaciela ludu“. Przemówienie p. Matusika, człowieka bywałego, oświeconego, wywołało wielkie wrażenie, to też ludowcy, choć byli na zgromadzeniu i proszono ich by zabrali głos, milczeli.

Przewodniczący p. Tatka podziękował p. Klem. Kaczmarczykowi za udzielenie sali na zgromadzenie i za zajęcie się zaproszeniem gości. Wreszcie zgromadzenie zażądało, by Pol. Centrum lud. urządziło wielki wiec, żeby więcej ludzi mogło się pouczyć o sprawach politycznych. P. Syc imieniem Centrum przyrzekł poczynić starania, by wiec taki przygotować i ogłosić. Serdecznie pożegnali się zgromadzeni i dziękując referentowi za pouczenie rozešli się do domu.

Wiec centrowy w Gilowicach.

Komitet centrowy w Bilowicach ogłosił wiec dla tej górskiej wsi na dzień 3 lutego, i zaprosił referenta z Krakowa. Przybył z ramienia centrum p. St. Syc; a kilkuset włościan zebrało się w budynku gminnym. Przyjechał także z Zywea aptekarz Szczepański, agitator ludowców i adjutant Stapińskiego, który ma apetyt na tutejszy mandat. On też i kilku jego adherentów zanięli powagę wiecu.

Już przy wyborze prezydium próbował p. Szczepański narzucić się zebraniem na przewodniczącego, ale bez powodzenia, gdyż prawie jednomyślnie wybrano miejscowego proboszcza ks. Królikowskiego a sekretarzem p. Jana Pawelka. Miotanie się Szczepańskiego wywołało wielkie oburzenie wśród ludu, i trzeba było całej powagi proboszcza, aby odwieść włościan od wyrzucenia intruza za drzwi.

Po pięknym zagajeniu przez przewodniczącego, któremu Szczepański przerywał nieprzyzwyczajonymi wykrzyknikami, zabrał głos p. Syc.

interesowani zgłosili się z reklamacją do urzędu policyjnego, oświadczone im z całym cynizmem:

— Jeśli będziecie żądać kart wyborczych, to wam je damy, ale w takim razie zostaniecie natychmiast wydalen z miasta „administracyjnym porządkiem“.

Drugi fakt jest objawem jeszcze większego „radykalizmu policyjnego“. Mianowicie w Jałcie, naczelnik „ochrony“, pułkownik Dumbadze, który jest członkiem Związku narodu rosyjskiego i urzędu sam publiczne manifestacje „prawdziwych Rosjan“, przed samymi prawyborami wydalili z podległego sobie terytorium kilkuset wybitniejszych przedstawicieli społeczeństwa i wszystkie osoby, upatrzone przez stronnictwa opozycyjne na wyborców.

I jakiż skutek tego rodzaju rządowej akcji wyborczej? Oto w kuryi robotniczej przy prawyborach w Petersburgu, Moskwie i innych miastach przeszły wyłącznie najskrajniejsze rewolucyjne żywioły! Co się zaś tyczy odbywających się obecnie w państwie prawyborów w kurji włościańskiej, to przede wszystkim trzeba zaznaczyć, że nie podobna jeszcze wyprowadzać stąd ścisłych i konkretnych wniosków co do składu przyszłej Dumy. Są to bowiem dopiero wybory pierwszego stopnia — delegatów gminnych, którzy na zjazdach powiatowych wybiorą właściwych wyborców, mających dokonać wyboru posłów na zjazdach gubernialnych. Jest rzeczą jednak więcej, niż pewną, że i włościanie w ostatecznym rezultacie wyborów nie stworzą w Dumie większości rządowej, a być może będą stanowić w niej żywioł najbardziej podatny do agitacji radykalno-rewolucyjnej.

Wprawdzie urzędowa Pet. Agencja telegraficzna, stara się przedstawić rezultat tych pierwszych prawyborów w poszczególnych miejscowościach jako do pewnego stopnia „wycięstwo rządu“, w relacjach swych, zapisując stale, oprócz pewnej liczby „moderatów“, znaczną część wybranych pełnomocników w kategorii „umiarkowanych“. Do tych tendencyjnych obliczeń nie podobna jednak przywiązywać jakiejkolwiek wagi. I przy pierwszych wyborach znaczną część wybranych delegatów gminnych urzędownie rejestrowano jako „umiarkowanych“, a tymczasem ci „umiarkowani“ posłali do Dumy „trudowików“, a nawet skrajnych rewolucjonistów! Tak będzie niewątpliwie i przy obecnych wyborach. Faktem jest bowiem, że chłop rosyjski nie ma zaufania do rządu, że skutkiem tego stara się zmylić uczuciową troskliwą opieką rządową. Jak zapewnniają także, stykający się blisko z ludnością wiejską, chłopcy rosyjscy, wybierając delegatów gminnych, mają już upatrzone kandydatów na wójtów i posłów i dają stosowne nakazy swym pełnomocnikom, trzymają to jednakże w wielkiej tajemnicy, aby uchronić ich przed „aresztem! Ta ostrożność włościan rosyjskich i obawa, aby władza nie uwieczniła ich wybrańców, świadczy wymownie o stosunku mas chłopskich do rządu.

Do wzmożenia ducha opozycyjnego ludności wiejskiej przyczyni się niewątpliwie przy obecnych wyborach klęska głodowa, która w wielu guberniach doszła do niebywałych rozmiarów. Zwłaszcza z guberni nadwołżańskich dochodzą wprost hołbowe wieści. W miejscowościach tych już oddawna żywi się jedynie t. zw. „chlebem głodowym“, zawierającym mieszaninę kory, zołędzi itp. To też tyfus skorbut i inne choroby dziesiątkują wprost ludność. W każdej niemal chałupie leżą chorzy z głodu, wyniszczeni, ze wzdętymi brzuchami, w gorączce. Ze w takich warunkach wybory nie mogą wypaść pomyślnie dla rządu, jest to faktem niewątpliwym, tembardziej że wiadomości o aferze Hurko-Lidval dotarły i do wsi rosyjskich, a podziały, jak najradykalniejsza agitacja przeciwrządowa, bo zgłodniały chłop rosyjski odezwał najdotkliwiej na sobie skandaliczne to nadużycie organów rządowych.

A jeżeli Duma będzie opozycyjna — to jak się zachowa wobec tego faktu rząd? Czy ją znów rozpędzi? Oto pytania, jakie zadają sobie teraz wszyscy.

O ile można wierzyć zapewnieniom osób poinformowanych o obecnym nastroju stronnictwa, sam fakt opozycyjności Dumy nie będzie dostatecznym powodem do jej rozwiązania. Rząd będzie się starał wprawdzie w porozumieniu z opozycją i wystąpi w Dumie z szeregiem projektów ustawodawczych. Istotnie

trzeba zauważyć, że w ministerjach panuje obecnie gorączkowa praca nad przygotowaniem projektów praw, które mają być przedłożone Dumie. Projektów tych przygotowano podobno przeszło 200 i to nie gospodarczo-finansowej natury jak poprzednio, lecz rzeczywiście dotyczących się praw obywatelskich, jak wolności zebrań, nietykalności osoby, mieszkania i t. p. Wśród tych projektów znajduje się również prawo o powszechnym nauczaniu. Czyż nie zakrawa to jednak na smutną ironję, że gdy ministerjum oświaty tworzy ustawę o powszechnym nauczaniu, — ministerjum spraw wewnętrznych wydała, zsyła lub więzi „administracyjnie“ ni mniej ni więcej jak z górą 1000 nauczycieli ludowych burząc w ten sposób i tak waty gmach oświaty ludowej w państwie.

Nie tylko zresztą szkoła początkowa, lecz wszystkie dziedziny rosyjskiego życia przedstawiają obraz dziwnie jaskrawego rozdzwieku między teorią a rzeczywistością....

Ze świata.

Oryginalny dziennik. Różne już pisma periodyczne pojawiają się na kuli ziemskiej, ale najoryginalniejszy jest „Wochenblatt“ wychodzący w Gruningen w kantonie Zurychskim. Wójt redaktor „Wochenblattu“ posunął tak daleko swoją bezstronność, że stał się urzędowym organem dwóch wrogich sobie partij politycznych.

Mianowicie pierwsza i druga strona tego pisma należy do stronnictwa liberalno-konserwatywnego, a trzecia i czwarta do socjalistycznego. A ponieważ te dwa stronnictwa zwalczają się gwałtownie, a nawet zjadliwie, przeto nieraz zdarza się czytać na pierwszej i drugiej stronie „Wochenblattu“ wykpiwania tego co z całą powagą wypowiedziano na stronie trzeciej i czwartej i na odwrót.

Tak więc wszyscy są zadowoleni, a najbardziej p. Wójt, który ma podwójną liczbę prenumeratorów.

Wal a z tańcem. Odkąd świat światem, albo — co dla nas na jedno wychodzi — odkąd człowiek człowiekiem, taniec znajdował zawsze gorących zwolenników. Rytmiczne ruchy ciała skojarzone z muzyką, która odgrywa tu rolę bodźca — łączą w sobie czynności zmysłowe z wrażeniami wyższego rzędu. W dawnym tańcu, jeszcze u greków i rzymian, przewagę miała strona zmysłowa, dziszaj stosunek ów ukształtował się wprost odwrotnie. Nastąpiło spopolnienie formy tańca, lecz treść jego niewątpliwie uszlachetniła technicznie cywilizacji. Taniec podporządkował sobie w zupełności muzykę, tanecznicy przestali być prawie osobami, jest to tylko materiał, którym porusza tempo melodji. Nie rozumiejąc tego stanu rzeczy, przeciwnicy i dziś jeszcze widzą w swobodnym przez taniec zbliżeniu płci obojej pewną prawie nieobyczajność.

Owo oskarżenie rozbrzmiewa jak echo wyobrażeń ex anno olim, kiedy może istotnie taniec inne miał cechy niż dzisiaj. Zawsze zresztą bywali zgryźliwcy i dziwacy opacznie na świat patrzący albo też obłudnicy, jak satyryk XVII wieku. Opaliński zacięty na papierze przeciwnik tańca, karciciel obyczajów, który tę jednak miał wadę, iż umiał wszystkim wytykać choćby najdrobniejsze uchybienia, ale nie widział własnych grzechów.

Inne pobudki kierowały niezawodnie Jakóbem Sobieskim: rycerzem w każdym calu, gdy synów swych Marka i Jana, późniejszego króla, w obce kraje posyłając radził im w instrukcji: „Nie uczcie się tańczyć, bo tego i w domu z tatarami nauczycie się“.

Ale nikt chyba miłośnikom uciech tanecznych nie zalał tyle gorącego sadła za skórę co w wieku XVIII nauk wyzwolonych i filozofji doktor w szkołach nowodworskich djalektyki profesor, bursy Starnigelskiej senior, w leśni pleban i jego królewskiej mości sekretarz, ks. Ignacy Pawluskiewicz.

On to „podał do druku“ d. 15-go kwietnia 1771 r. dziełko „Scire tuum“ w chwalebny zamiarze wzywania młodzieży do poprawy. Płasy pomieszczone tam na czele w ustępie o „grubiańskich, ciemnych, niebezpie-

cznych“ rozrywkach i cała uczoność czcigodnego profesora djalektyki wysiliła się ku wykazaniu, jak zgubną rzeczą jest taniec.

„Nauk wyzwolonych i filozofji doktor“ przypomina iż nieco innego, lecz taniec był przyczyną połamania tablic z przykazaniami Boskimi przez Mojżesza. Cytatami z Psalmisty, św. Efrema, św. Jana Chryzostoma i innych uzasadnia uczony jelesieński swe filipiki: przypomina nawet zdanie Fryderyka III: „Wolałbym na febrę chorować, niż tańcować. bo co mi to za uciecha nogami po ziemi dreptać, jak szalonemu w około chodzić, raz prawą, drugi raz lewą nogą nadskakiwać, wprzód i w tył się obracać, na jednym miejscu kroki nieustannie czynić, skacząc pocić się, a że krótko zamknę, bez dopuszczenia Bózego dobrowolnie szaleć“.

W wieku XVIII równą zaciekleścią w walce z tańcami odznaczył się profesor patologji w uniwersytecie wileńskim, Józef Frank. „Przyjemne polki — oto jedna ze strzał zatrutych, któremi godził w znieprawione płasy — zostawcie walc niedźwiedzom, mieszkającym w puszczech waszego kraju, — tak nierozsądny, jednotonny taniec bardziej tym dziwnym przystoi zwierzętom“ (Gaz. lit. wil. 1806 r. str. 29).

Rzecz jasna, że to nie jedyni antagoniści tańca z dawnych czasów i że wołowej trzeba by skóry dla spisania zarzutów, jakie poczyniono tej rozrywce. Wszystkie one jednak dowodzą wszakże jednego tylko — o czym już zresztą wspomnieliśmy — a mianowicie niezrozumienia istoty tańca.

Rzecz inna z zarzutami, które przeciwko tańcom podnoszą hygieniści. Nie brzmią one jednak zbyt tragicznie. Dla zdrowego, młodego organizmu taniec nie przedstawia sam w sobie żadnego niebezpieczeństwa. Oczywiście, „taniec do upadłego“ powinno się pozostawić wyjątkowo silnym osobom, zarazem zaś pamiętać o tych ostrożnościach, które sam rozum dyktuje, a których zaniedbanie tak ciężko odbić się może na zdrowiu. Jeżeli np. tancerz lub tancerka po nużącym tańcu szukają ochłody w szklance mrożonej lemoniady, lub stając na przewiewie przy otwartym oknie i potem ciężką chorobą odpokutowują tę nierozwagę — to winien tu już nie taniec, jeno lekkomyślność, a często wprost nieświadomość, w jakiej co do spraw zdrowia pozostaje nasza młodzież.

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 6 lutego.

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś we środe Doroty pańny męczenniczki i Tytusa biskapa wyznawcy; we czwartek Romualda opata wyznawcy.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczął się o godz. 7 min. 8; zachód przypada na godz. 4 min. 40; długość dnia godzin 9 minut 32

Z Czytelnicy Polskiej Akademików Górniczych w Przybramie donoszą nam. Na walnym zgromadzeniu „Czytelnicy“ odbytem dnia 19 stycznia b. r. wybrano następujący wydział: Przewodniczący: p. Obertyński Miecz., sekretarz: p. Myśliwy Stanisław, skarbnik: Adamek Jan, bibliotekarz: Wyszyński Mieczysław, zawiad. lokalu: Zybert Józef, zawiad. czasopism: Barański Jerzy, zast. sekret. Andrysik Teofil. Komisya rewirjuna: Gwidecki Anastazy, Małota Antoni.

— **Rozstrzygnięcie konkursu.** Z Towarzystwa „Polska sztuka stosowana w Krakowie. Dnia 4 lutego komisya rozpoznawcza Towarzystwa rozstrzygnęła konkurs, ogłoszony przez zarząd browaru ks. Sanguski w Tarnowie na afisz reklamowy, mający służyć do rozwieszania w lokalach zamkniętych.

Z nadesłanych 8 prac nagrodę w wysokości 200 kor. uzyskała praca pod godłem: „Z. I. M.“, której autorem jest p. Jan Bukowski z Krakowa. Pierwsze wyróżnienie udzielono pracy pod godłem „Mysz“, równie artystycznej jak i pierwsza lecz nadającej się raczej do rozwieszania na ulicach, wskutek czego komisya poleca ten afisz do tego celu Zarządowi browaru. Następnie wzmianki udzielono pracom: „Rej“ za pełen smaku i artystyczny układ drukarski afisza i pracy „Sroda“ za dobrą kom-

POLECAJA

Najlepsze amerykańskie maszyny do pisania Janeczek & Ziembicki KRAKÓW, Rynek L. 8.

system The Stearns Visible Typewriter naprzeciw kościoła św. Wojciecha

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze: Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze-Płaszowa.
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze przyst.
do Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawina; po-
łączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwernii i Sier-
szy Wodnej, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.

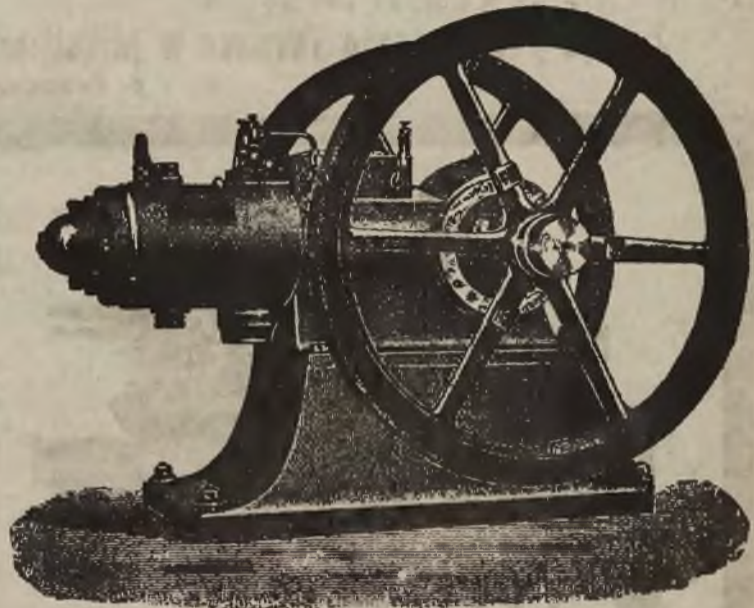
4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.
4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
z Podwoleczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Ja-
sła, w Tarnowie od Jasła i od Orłowa:
5.45 rano poc. osob. Nr. 1017 do Podgórze przystanku
5.52 rano poc. osob. Nr. 48 do Podgórze-Płaszowa
6.07 ran. poc. osob. Nr. 48 do Krakowa
z linii transwersalnej przez Suche, Skawine, Podgórze
Płaszów

Dla głuchych

niezbędną jest A. Plobnera świeżo ulepszona trąbka słuchowa
(D. R. G. M. 269 339 zgłoszenie patentu zagr.) Z doskonałym
skutkiem stosowana przy szumie w uszach, nerwowych cier-
pieniach uszu itp. Jeżeli pacjent nie jest zupełnie głuchy,

C. Poehlmann, München W. 85, Königinstrasse.4

Zona moja, która od 5 lat cierpiała na silny szum w uszach
i tępy słuch, wyleczyła się całkowicie po trzechniejszym za-
leceń stosowaniu Puńskiej trąbki słuchowej, i donosi z radością,

Biuro techniczne Universum
S. Hałatkiewicz i J. Mieszkowski
Kraków -- Podwale 13.

Skład wszelkich artykułów technicznych dla kopalni, fabryk i gospodarstw
wiejskich. Generalne zastępowstwo Tow. Udział. specjalnej fabryki moto-
rów w Warszawie -- poleca:

Motory stałe lub na kołach (lokomobile) do pędzenia ropy, na-
ftą lub spirytusem, marka URSUS siły od 1 do 60 koni mecha-
nicznych, przeszło 200 sztuk w ruchu, najlepsze referency.

Motor Ursus jest jedynym współczesnym motorem do pędzenia surowa,
ropa, a całoroczne próby z ropy galicyjską dały na świetniejsze rezultaty
na co posiadamy zaświadczenie Warszawskiego Stowarzyszenia tech-
ników.

Motor Ursus odznacza się lekką, silną a nadzwyczaj prostą konstrukcją,
co przy minimalnym użyciu ropy, zupełnym bezpieczeństwie od wznice-
nia pożaru, łatwej obsłudze czyni go

maszyną wprost nieporównaną

Celem wprowadzenia tych istotnie znakomitych maszyn do
Galicyi dajemy jaknajdalej idące gwarancje i najdogodniejsze
warunki spłaty. Reparaty bierzemy na siebie.

Cenniki, oferty, kosztorysy odwrotnie.

2428 9

Advertisement for PALARNIA KAWY featuring a tin of coffee and text: 'Ważne dla P.P. Gospodyń! Za darmo, jako premię, otrzymają każdy z P. T. Odbiorców, wykazujący się zwrótem wprezeczku (z marką ochronną) z zakupionych 12 1/2 kg. 1200 młoch wybornych kawy mieszanej palonej kawy patentowaną 1888 ozdobną, hermetyczną, hygieniczną 2200 samolierzącą 2200 i oszczędzającą puszkę do przechowywania kawy, zwaną "CONSERVATOR" M. JAWORNICKI Kraków, Rynek gl. 44.'

OSTRZEGAM każdego ktokolwiekby potrzebował palta i ubrania, ażeby się nie dał uwieść na oko elegancko wyglądającym na wysta- odrobieniem nie mogą się równać z wykończonymi ubraniami z mojej pra- cownicy; w cenie różnicy niema. A zatem Laskawi Panowie! zamawiajcie palta i ubrania u ZYGMUNTA CHILI, krawca w Kra- kowie ul. Wielopole 1, 3. obok głównej poczty. Wypożyczyci są fraki i angiezy. -- Wszelkie zamówienia na prowincję uskutecznią się możliwie jak najprędzej.

Pożyczki Kilka milionów do dyspozycji dla każdego w każdej wysokości (także 200 000 koron w całości jako oso- bisty kredyt) z poręczeniem lub bez na 4 1/2 - 5 1/2 %. Również na real- ności. Korzystna amortyzacja. Zapewniam dyskretno i szybkie za- łatwienie. Staudaner Adam, Budapest Weiznering 31. [69]

Advertisement for mineral water: 'Rządowo uprawniona Fabryka wód mineralnych i specjaln. leczniczych pod firmą R. RZĄCA I CHMURSKI w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4. wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego Krak., polecone przez toż Towarzystwo 3200 WODY MINERALNE SZTUCZNE odpowiadające składem chemicznym wodom: Blińskiej, Gleshublertskiej, Selterskiej, Dichy, Nomburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze ja: litową, bromową, jodopą, żelaz- zistą, kwaśną oraz inne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach cenniki na żądanie darmo.'

